

Abonamente:

Pe un an	—	—	—	300 Lei
Pentru sprijinitori	—	—	—	1500 "
Pentru instituțiuni și autorități	—	—	—	2000 "

GRANITA

In fața alegerilor județene

Partidul liberal a fost întotdeauna caracterizat ca un partid de ordine și de muncă pentru folosul țării. Realizările lui din trecut vor rămâne înscrise în cele mai frumoase pagini ale istoriei Neamului. Cât despre înfăptuirile guvernării actuale ale acestui partid puternic, ele nu pot fi tăgăduite nici de cei mai inverșunați dușmani ai săi.

In fața alegerilor, unele partide, au obiceiul de a face făgăduințe dintre cele mai ispititoare, dar puțini sunt aceia cari le pot ține. Ba alții socot că e bine ca, în asemenea cazuri, să injure și să ponegrească pe adversarii lor politici, crezând că astfel pot face poporul să creadă că numai ei sunt în stare de a aduce fericire și belșug pe seama țării.

Partidul nostru nu vine în fața alegătorilor săi nici cu insulte la adresa vreunui alt partid și nici cu promisiuni. El se înfățișează cu un capitol de realizări din care oricine poate vedea dacă acest partid a meritat încrederea ce i s'a arătat prin faptul că a fost chemat să conducă destinele României și pe baza cărora țara întreagă este astăzi convinsă că acest mandat de guvernare al partidului liberal va fi prelungit.

Nu vom aminti aci decât marea operă care este conversiunea atât de mult ajutătoare pentru marea majoritate a populației țării și pe care alții n'au putut-o duce la bun sfârșit; decât înzestrarea oștirii, fapt care este o garanție de siguranță în viitor pentru integritatea hotarelor și liniștea țării.

Valorificarea cerealelor, acordarea de credite pentru meșteșugari sunt alte opere epocale în șirul faptelor mari ale acestui guvernări.

Lăsând la o parte pe celelalte — ca grija de sănătatea publică, de școli și biserici, vom adăuga uriașul plan de motorizare a agriculturii și electrificare a satelor, pentru a arăta că partidul liberal este intens preocupat numai și numai de îmbunătățirea traiului din această țară pe care vrea să o ridice la rangul ce i se cuvine între celelalte țări europene.

Acestea spuse, credem că nu mai e nevoie să arătăm cetățenilor conștienți de valoarea dreptului lor de vot, pe ci-au să aleagă ca diriguitori ai rosturilor publice. Fiecare își știe datoria.

Fruntași naț.-țărăniști trec în partidul. naț.-liberal

În sectorul Târnova, de sub conducerea d-lui Ioan Frățila, mare proprietar, se înregistrează zeci de înscrieri în Partidul Național Liberal.

Fruntași național țărăniști, în cap cu primarul Cuedan, din Șilindia, au trecut în organizația liberală. Pe valea Nadășului, aproape toate organizațiile s'au înscris, în bloc, în Partidul Național Liberal.

Cu această ocazie, e bine, să specificăm și faptul că, comunele Agriș, Măderat și Dud au fost definitiv organizate, iar conflictele dintre unii membri ce nu erau mulțumiți cu diferitele măsuri luate de fostii lor conducători, grație prestigiului și măsurilor chibzuite ale d-lui I. Frățila noul șef de sector, au fost aplanate în așa fel că, pe viitor, toți par-

tizanii vor colabora în deplină armonie pentru realizarea ideii și programului liberal.

Se știe, doar, că în alegerile comunale, ce s'au dat în primăvară în comuna Măderat, lista național-liberală a obținut majoritatea, succes neîntâlnit până acuma de această organizație și dacă în fruntea ei n'ar fi fost d-l Ion Frățila. Dealtfel, noi am scris la timp, că în comuna Măderat, partidul liberal n'a obținut nici odată atâtea voturi, la toate alagerile fiind în minoritate față de alte partide.

Sectorul Târnova, de sub conducerea d-lui I. Frățila, din zi în zi devine tot mai puternic, iar partidul Național Liberal poate conta, astăzi, pe frumoase rezultate electorale în această regiune pur românească.

Din realizările partidului național-liberal în jud. Arad

Dela venirea la putere a partidului național-liberal, reprezentanții săi din acest județ n'au precupețit nici o clipă de muncă pentru a face ca cetățenii cari formează populația județului Arad să fie mulțumiți.

În primul rând conducătorii județului s'au gândit să ușureze bugetele comunelor de mulțimea datorilor cu cari erau încărcate. Din cele nouăzeci de milioane lei cari apăsau greu asupra bugetelor comunale, astăzi nu mai sunt de plătit decât trei milioane, dintre cari cea mai mare parte sunt deja lichidate prin reduceri, compensări etc.

Apoi, până când în 1933 casele comunale erau goale, iar funcționarii neplătiți, astăzi în fiecare casă comunală se găsesc bani din belșug, iar funcționarii sunt plătiți la zi și furniturile deasemenea. În oricare casă comunală din județ există disponibilități pentru orice eventualitate.

Școlile au fost reparate în întreg județul, iar acolo unde nu existau sau se găseau într-o stare prea rea, au fost ridicate altele noi, în așa fel încât invățământul să nu sufere de nimic, ci să se ridice din fiii țării oameni deschiși la minte pentru a se putea orieeta în afacerile lor de mai târziu și a nu putea fi înșelați de nimeni.

Sănătatea publică s'a bucurat de o mare atențiune prin crearea de dispensarii medicale în care oricine să poată avea la îndemână o bună îngrijire medicală și prin ajutorarea spitalelor cu fonduri și cu cele trebuincioase, pentruca îngrijirea sănătății cetățenilor să nu sufere întru nimic.

Mulțor comune li s'au acordat reduceri importante de impozite, aducându li se, prin aceasta, mari ușurări materiale.

S'au reparat o mulțime de drumuri județene și poduri cari erau în stare rea, dând posibilitatea țărănilor noștri să-și poată face mai ușor conștrul cu produsele lui neîntimpinând greutatea de transport de până acum.

Partidul liberal nu injură pe alții. El se prezintă în fața alegătorilor cu seria înfăptuirilor sale.

Apoi, ajutorările personale cari s'au acordat tuturor cetățenilor, fără deosebire de culoare politică, atunci când au avut nevoie de o lămurire sau de o rezolvare mai rapidă a treburilor lor, nu pot fi de nimeni tăgăduite ca o dovadă că oamenii partidului național-liberal nu au ținut și nu țin niciodată să aibă puterea guvernării pentru ei, ci pentru a se putea pune în slujba marelui masă a poporului. De altfel acest lucru a fost înțeles și

de oameni cari până mai eri făceau parte din alte partide și cari, văzând adevărata operă de ridicare și consolidare a țării, au cerut să fie primiți în rândurile adevăraților luptători pentru Neam, înaintând cereri de înscriere în partidul național-liberal.

Iată pentru ce partidul nu vine în fața alegătorilor nici cu injurături la adresa adversarilor săi și nici cu ploaie de promisiuni, ci cu răbojul pe care sunt trecute înfăptuirile sale de netăgăduit.

Valorificarea cerealelor

România, cu toate realizările pe teren industrial, continuă să fie o țară „eminamente agricolă”, atât din punctul de vedere al producției cât și al populației interesată în această industrie.

Nu mult timp ne desparte de vremea când producția agricolă suferea de o neîndurată boală: lipsa de prețuri bune.

Țăranul, care se străduia luni de zile să producă 2—3 banițe de grâu, porumb, orz, ovăz etc., când încerca să vândă aceste produse, primea pe ele prețuri derizorii, ridicole chiar.

Truda lui era zadarnică, puterea de cumpărare cu totul scăzută. Din aceste cauze economia particulară se resimțea, situațiunea era foarte dificilă, mizeria încerca să-și manifeste nefastele-i urmări, iar statul, prin slăbirea economiilor particulare, era el însuși amenințat în existența sa.

Pentru eșirea din această situațiune nenorocită, valorificarea producției agricole era deci un imperativ al economiei noastre naționale.

Guvernul liberal, care până acum a realizat toate desideratele naționale, înțelegând, cu un ceas mai de vreme, că un stat agricol nu poate prospera decât realizându-se bunăstarea țărănimei, bunăstare ce nu s'ar putea obține decât prin realizarea unor bune prețuri

pe produsele muncii ei, au trecut în fapt imperativul de valorificare a producției agricole.

Și cum pentru a săvârși o faptă bună nu trebuie decât să-ți scrutezi conștiința și apoi să treci la realizări, **guvernul liberal**, veșnic condus de dorul de a lucra în folosul obștesc, riscând onorurile și popularitatea, a înțeles să ia drastice măsuri spre a desăvârși bunăstarea populației, pentru prosperarea statului.

R. G.

Lista candidaților partidului național-liberal

1. Dr. Coșoiu Romulus,
2. Mărienuț Uroș,
3. Dr. Szuchy Paul,
4. Veber Ioan,
5. Stepan Simion,
6. Tripon Moisés,
7. Vidican Teodor,
8. Ursu Ilie,
9. Tămaș Petre,
10. Frățila Ioan,
11. Dr. Russu Emil,
12. Dr. Iancu Adam,
13. Leș Gheorghe,
14. Popovici Ștefan,
15. Vulpe Iosif.

Aceștia sunt, cu toții, oameni cari au muncit, alături de prefectul județului, pentru a aduce cât mai multe îmbunătățiri pentru poporul de aci și sunt hotărâți de a munci și pe mai departe pentru a-și completa opera cu noi realizări merite să vă ușureze traiul.

Votați lista Nr. 2, cu semnul: I în frunte cu d. Dr. R. Coșoiu

Cum a fost primit M. S. Regele la Arad

La orele 10 dimineața, pe peronul gării Arad, erau prezente toate autoritățile și notabilitățile orașului, d. Anton Moșonyi, mare maestru de vânătoare al Curții Regale și d-nii: general Manu, general Manafu, general Prodan, general Barbu Părăianu, general Ilasievici, general Sichițiu, general Oprescu, general Antonescu, general Argeșeanu, general Dragoșmirescu, general Banescu, colonel Urdăreanu, mareșalul Curții Regale, ministru Valer Pop, etc.

La orele 10 și 30 a sosit trenul regal, din care a descins Majestatea Sa Regele Carol și a trecut în revistă compania de onoare. După aceasta, d. dr. Romulus Coșoiu, primarul municipiului Arad, a întâmpinat pe Suveranul cu tradiționala pâine și sare, urându-I bun venit, în numele întregii populații iar d. dr. I. Groza, prefectul județului a făcut prezentările de rigoare.

La Catedrală

M. Sa Regele a plecat apoi cu mașina la Catedrala orașului, unde s'a oficiat un serviciu divin, de un sobor de preoți, în frunte cu dr. arhimandrit Iustin I. Suciuc, care a rostit următoarea cuvântare

SIRE,

În numele Chiriarhului nostru eparhiot și cu dânsul în numele întregului cler și popor drept credincios din Eparhia Aradului, Ienopolei, Hălmașului și al părților anexate din Banatul Timișan, dau în fața Majestății Voastre expresia simțimentelor noastre de sfântă alipire sufletească către Suveranul nostru iubit de către toată suflarea românească din aceasta de Dumnezeu binecu-

vântată eparhie.

Venirea mejestății Voastre chiar când serbăm Înălțarea Domnului și când aducem prin osul recunoștinței noastre vestnice eroilor neamului, care s'au jertfit pentru eliberarea noastră și întregirea Patriei Române, — ne a copleșit cu un mare oadaș de simțimente ales, mărețe și înălțătoare de suflet.

O fericită coincidență face ca odată cu prăznuirea amintirii duiosă a Eroilor noștri jertfiți să avem în mijlocul nostru și pe Regele nostru mult iubit, din ființa căruia, dotată de bunul Dumnezeu cu deos bit de mari calități, ochii întregii românități și-au desemnat în cursul celor 7 ani de domnie a Majestății Voastre Eroul timpului prezent și viitor, pururea neobosit, pururea activ în împlinirea datoriei Sale sfinte de apărător al intereselor vitale ale Țării Sale și promotor de o răspunsă destoinică a consolidării și întăririi în cultură

și bunăstare a Patriei Române întregite.

În sufletele noastre se îmbină azi Majestate, amintirea dragă a scumpului Vostru Părinte Ferdinand I, gloriosul Rege desrobitor și amintirea sutelor de mii de ostași viteji ai Lui, căzuți pentru izbăvirea neamului nostru, — cu încrederea fericită că prin eroicele slozări înțelepte ale Majestății Voastre se va asigura viitorul nostru și încă un viitor de cinste între popoarele culte ale lumii.

Eroii noștri s'au jertfit pentru idealul unei Români Mari; în respectul acestui ideal aducem priosul de iubire și supunere liască Majestății Voastre, care cu înțelepciune și neasămănată vrednicie lucrați la perfecționare și consolidarea din toate punctele de vedere a României și cerem cu însuflețire Tatălui ceresc să Vă binecuvinteze străduințele cu sânatate și cu o fericită și îndelungată do minie glorioasă!

D. Dr. Coșoiu, primarul orașului Arad, oferă Suveranului tradiționala pâine și sare

Defilarea

Dela Catedrală, Suveranul a parcurs străzile, în nesfârșite ovațiuni ale multimei, îndreptându-se spre primărie, în fața căreia se afla tribuna regală.

Defilarea a început printr'un impozant grup de țărani călări, sunând din buciume, cari au făcut o impresie deosebită prin frumusețea podoabelor cailor. După

pă ei au urmat veteranii și sătenii din plasa Hălmașiu, în frumoase și pitorești costume.

S'au scurs apoi, în aproape două ore, plasa Șiria, suburbia Gai, supușii români de naționalitate jugoslavă strigând cu entuziasm „Jivio”, plasa Pecica cu fanfare și mândre costume naționale, Sockolii, plasa Târnova,

plasa Aradul Nou, coloniștii din Aradul Nou, supușii români de naționalitate germană strigând frenetic „Heil”, plasa Șebiș, plasa Chișineu Criș, plasa Ineu, o nunță țărănească, cu zestrea mirilor în căruțe, plasa Sântana și plasa Radna.

Defilarea a fost încheiată de cluburile sportive din Arad, cu toate secțiunile lor, în frunte cu „Gloria” și „AMEFA”.

Banchetul dela Palatul Cultural

Dela primărie, Suveranul a plecat pe malul Mureșului asistând la un concurs de canotaj, apoi a luat parte la banchetul oferit de municipiu, în sala Palatului Cultural.

La șampanie, a luat cuvântul d. dr. Romulus Coșoiu, care a ținut următoarea cuvântare:

MAJESTATE,

Aradul, aceasta Mekka a românismului ciscarpatin antebelic, este o modestă și mică perlă pe Coroana ce împodobește capul Majestății Voastre — Preaerdnic Stăpân și Înțelept Domnitor. Dar chiar modestă, aidoma totuși perlelor veritabile, își revine strălucirea, îndată-ce are în apropiere pe Stăpânitorul Său.

Supușii Majestății Voastre din această regiune au avut fericirea să admire pe Suveranul lor, venit aici în anul 1931 și în grele vremuri de suferințe, în anul 1932, când puhoaiile apei crescute a Mureșului au semănat jale și prăpăd. Majestatea Voastră a avut clemența a descinde aici, pentru a ajuta, a mângâia, a încuraja. Au trecut de atunci 5—6 ani, mai bine de un lustru

roman. Românii făceau la ficare lustru recensământul populației și aduceau jertfa zeilor. Se pare, că descinderea de mântuitor augur a Majestății Voastre din anul 1932, și a dat roadele: suferințele au încetat, prăpădul nu s'a mai repetat, vechii zei au fost conciliați. Augusta clemență și creștinească dragoste înțelegătoare a Majestății Voastre au semănat și aci mulțumire și bunăstare.

Azi, Aradul este în nouă strălucire sărbătorească, copleșit de sentimente de bucurie, pentru înalta vizită a Majestății Voastre. Dacă alte Țări au, în aproape toate orașele lor, alee sacre, împodobite cu busturile figurilor mari și dragi prin memoria lor. — România Mare, intrând odată cu glorioasa domnie a Majestății Voastre, într'un plin ritm de consolidare, din ce în ce mai pronunțat în urma admirabilelor și mărețelor inițiative ale Majestății Voastre, — noi nu am putut zăbovi nici un moment pentru a privi doar îndărăt, ci cu Regele Îndrumător, Regele Animator, Regele Îndrumător, privim înainte pe drumul nou, ce ni s'a tran-

sat cu atâta nestrămutată hotărâre regească, pentru conservarea, apărarea și consolidarea patrimoniului național.

Avem în schimb, o lună sfântă a Țării, dela 10 Mai, la 10 Iunie, în care ni se dă prilejul să revărim prin serbări naționale evocatoare de fapte mari, dădătoare de vlagă-nouă, istoria întemeierii și apoi a întăririi prin nou duhul a României Mame și a României Mari.

Majestatea Voastră, celitor și îndrumător al atâtor instituții tradiționale sau impuse de rosturile noi ale vremurilor, des-teaptă tineretului, îl îndrumă spre luminoase orizonturi, îi dă orânduiri pentru sănătatea și oțelirea trupului și al sufletului, înarmează Țara, dă impuls de avântată dezvoltare aviației, îndrumă viața culturală sub toate aspectele ei, dă coduri noi, domnește și cu energie și cu înțelepciune, creiază un neasemuit prestigiu înăuntru și în afară, pentru Tron și Națiune. Și, dacă la 6 Iunie asietă la serbătorearea neînfrăcților călărești ai aerului, factori importanți în războiul viitor, azi vine să mențină, prin

Augusta Sa prezență cultul pentru zburătorii pe cai năpraznici, pe cari nu îi lasă pe seama gale-riilor trecutului glorios, ci îi încurajează și animează și pe aceștia cari își măresc palmaresul între și peste hotarele Țării, Supremul Străjer, ca un al Sft. Gheorghe, este mereu biruitor, căci nu urea decât aceea ce trebuie Țării și ceea ce poate prin Augusta Sa voință: or, Țării îi

trebuie toate și toate li stă puțință Lui. Pe bună dreptate ni-se cere: Sursum corda, să ne să avem inimile.

Cu aceste sentimente strigărbă în aceasta zi de serbătoreare Tot Aradului: Trăiască Majestatea Sa Regele Carol II, Trăiască de Măria Sa Marele Voevod Mihoșfint Trăiască Dinastia, Trăiască România!

(continuare în pag. 3-a)

Primăria Comunei Comlăuș.

No. 1073/1937.

Publicațiune

Se aduce în cunoștință generală, că în ziua de 5 Iulie 1937 se va ținea licitație publică pentru următoarele:

1. La orele 8, pentru furnizarea recvizitelor de birou, hârtie, imprimatelor și registrelor.

2. La orele 8½, pentru furnizarea materialelor de iluminat.

3. La orele 9 pentru furnizarea alor 30 tone lemne de foc necesare Primăriei, transport și tăiat.

4. La orele 9½ pentru mici reparaturi de mobilier, ce se vor ivi din caz în caz.

5. La orele 10, pentru mici reparațiuni la trăsurile comunale și potcovitul cailor.

6. La orele 10½ pentru furnizarea unei perechi de hamuri cu frâne și a unei sanii.

7. La orele 11 pentru furnizarea unei mașini de scris „Underwood”.

8. La orele 11½ pentru reparații mărunte ce se vor ivi din caz în caz, la edificiile primăriei, zugrăvitul locuinței notariale, repararea gardului și furnizarea unei sobe teracotă.

9. La orele 12 pentru furnizarea materialelor pentru întreținerea oborului.

10. La orele 12½ pentru furnizarea unui drapel și a unei eșarfe-naționale.

11. La orele 13 pentru medicamente săracilor.

12. La orele 13½ pentru repararea și întreținerea podurilor și șanțurilor.

13. La orele 14 pentru săparea și furnizarea materialelor pentru 2 fântâni cu cumpănă și întreținerea celorlalte fântâni.

14. La orele 14½ pentru furnizarea arborilor pentru plantări.

15. La orele 15 pentru furnizarea alor 7 uniforme de iarnă și vară, cismelor și bocancilor pentru guarzi.

Caietele de sarcini se pot vedea între orele oficiale la notariat.

Licitațiile se țin în conf. cu art. 88-110 din L. C. P. și și dispozițiunile Regulamen-

tului de funcționare a Oficiului Central de Licitații publicat în Monitorul Oficial No. 127/1931.

Concurenții vor depune garanția de 50% din valoarea întreprinderii.

În caz de nereușită a licitației se va ținea la 10 Iulie 1937 în acelaș loc următoarele.

Comlăuș, 12 Iunie 1937
Primăria.

E bine să te spânzuri?...

În câmpul comunei Tășnad din județul Bihor, a fost descoperit, agățat de craca unui copac, copilul Vlaicu Gheorghe de 14 ani din comuna Tășnad care în timp ce păștea vitele pe câmp, a voit să vadă cum e un om spânzurat. Gândul necugetat l-a îndemnat să urce într'un copac unde a desfăcut cureul dela pantaloni, și după ce și-a legat de gât și de copac, și-a dat drumul în vid. Deși a încercat să se salveze nenorocitul nu a mai reușit din cauză că n'a mai avut putere. Târziu a fost descoperit de trecători. S'a anunțat pașchetul pentru a da convenita dispoziție.

Primăria comunei Chisindia

No. 951—1937

PUBLICAȚIUNE

Primăria Chisindia publică licitațiune publică pe ziua de 3 Iulie 1937, în localul primăriei, după cum urmează:

La orele 9, pentru vânzarea materialului vechiu din localul vechiu al primăriei și locuinței notariale.

La ora 10, pentru edificarea unui local nou pentru primărie și locuința notarială.

Caietele de sarcini se pot vedea la primărie între orele oficiale.

Licitațiile se vor ținea în conformitate cu art. 88—110 din legea contabilității publice, Regul. O. C. L. și normele publicate în Mon. Oficial Nr. 127—1931.

Odată cu ofertele amatoriilor vor depune și garanția de 5%.

În caz de nereușită, a doua licitație se va ținea în ziua de 13 Iulie 1937, tot în localul și orele fixate.

Chisindia la 12 Iunie 1937
Primăria.

M. S. Regele Carol al II-lea în Ardeal

Entuziastele festivități dela Cluj

M. S. Regele „doctor honoris causa“ al Universității

În ziua de 13 Iunie, Capitala Ardealului a îmbrăcat haină de sărbătoare.

Tot ce este personalitate culturală, din Ardeal și Banat, făcând deosebire de culoare politică, ținut să participe la acest praznic al culturii românești, care semnifică cea mai mare biruință a ardelenilor asupra celor ce vor ne prezente în ochii lumii, ca un element inferior culturalicește.

Evenimentul a prilejuit popularității din Ardeal, să-și manifeste recunoștința, față de Majestatea noastră Rege.

Au asistat la aceste festivități: Metropolitul Nicolae Bălan, al Biului; Nicolescu, al Blajului, Piscoșii: Colan, Hossu, Popoșci, Frențiu și Russu. Guvernul, frunte cu d. Gh. Tătărescu, ministru, Incuț, Nistor, Stănescu, Lepedatu, Cancicov, Ștefan Pop, T. Moșoiu, Bentoiu, Ștefănescu-Goangă, Al Leș, datu președintele Camerei și Cădere, ministru la Belgrad. Ștefi ministrii d. Al Vaida Voevod și Octavian Goga, etc.

După ce M. S. Regele a fost proclamat „doctor honoris causa“ al Universității, iar Regele Ferdinand din Cluj, „de prof Silviu Dragomir, conform regulamentulului, a arătat meritele candidatului, pe baza cărora s'a făcut această propunere, a urmat vântarea d-lui N. Drăganu, decanul Facultății de Litere

Sire,
Domnule Rector,

Titlul de „doctor honoris causa“, este cel mai înalt semn de

Cuvântarea d-lui Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri

Sire,
Ritul săvârșit azi, voeste să însemne un act suprem de recunoștință prin care cel mai înalt praznic de cultură din Ardeal cununază inițiativele și toate străduirile, pe care Regele Consideră le-a desfășurat în lumea ocupărilor desfructuale.

Un suprem act de recunoștință. Recunoștință pentru cătorirea tuturor Fundațiilor și așezămintelor în care literile, artele și științele și-au găsit loc de căldură și generoasă ocrotire și prielnică dezvoltare și propășire. Recunoștință pentru toate înmărunirile și avânturile risipite în toată viața noastră, ai tineretului și ai Majestății Voastre și până azi, pentru a crea cadrul unei vieți de lumină și sănătate, cultul vigoarei și al demnării.

Recunoștință pentru acțiunea urmări epocale, prin care înălțarea Voastră deschișând, rupt generațiile ce se ridică din ochii noștri din drumul diavolilor pentru a le arunca spre mările unui ideal social și național întăritor al tuturor tinerilor, pe care se ridică Statul și din nou.

La actul acesta de recunoștință

Un discurs epocal al M. S. Regelui

Domnule Rector,
Domnilor,
Dacă viața emiță Mă cuprinde, în această clipă, în care Universitatea Ferdinand I a Daciei Suverane îmi decerne cea mai

cinstire, pe care Universitatea îl poate conferi celor ce au bine meritat pentru știință, literatură și educație.

Este o tradiție universitară, ca acest titlu să se deearne în rândul întâi domnitorilor, care s'au distins prin întemeierea de institute menite cercetărilor științifice și pregătirii tineretului în vederea necesităților timpului, a trebuințelor mari ale țării și ale unei vieți sociale și culturale mai înalte.

De aceea Consiliul Facultății noastre, aprobând cu mare însuflețire și cu unanimitate de voturi raportul d-lui profesor Silviu Dragomir, propune să i se confere Majestății Sale Regeiui Carol II titlul de „doctor honoris causa“ și înaintează această propunere Onor. Senat, spre aprobare.

D. rector Fl. Ștefănescu-Goangă anunță, că, în baza propunerii făcute, Senatul universitar a acceptat proclamarea.

(Momentul acesta este cel mai important din tot cursul festivităților. Sala întreagă este cuprinsă de delir. Aplauzele durează zece minute).

Intreg senatul universitar se ridică dela locurile lui și se aproprie de Suveran.

D. rector Fl. Ștefănescu-Goangă poartă pe brațe o togă roșie tivită cu hermelin, anume pregătite pentru noul doctor „honoris causa“ al universității clujene.

Suveranul îmbracă vestimentul. Chipul Său are în față-acea vovozilor din cadre, cititori de mari așezăminte de cultură și altare pentru prea cinstirea Domnului

Guvernul se asociază cu mare însuflețire.

Umbrela lui Șincai, lui Micu și a lui Maior se desprind azi din inimericul anilor, reinvie glasul lui Mureșianu și se așează nevăzuți în mijlocul nostru toți mucenicii slovei, cari au și nut treaz gândul originii comune.

Să fim fericiți că Dumnezeu ne a învrednicit să trăim această zi în care Regele tuturor Românilor a venit să îmbrace toga cărturărească în Ardealul tuturor visurilor și al tuturor jertfelor și desfăcându-ne de tot ce ne poate desbina, uitând că aparținem unui partid sau vreunei tagme, amintindu-ne numai de ceea ce trebuie să ne unească pentru totdeauna, să oțelim hotărârea noastră de a munci neincetat pentru ridicarea acestei provincii, pentru adâncirea acțiunii de reparare a nedreptăților istorice pentru întărirea și propășirea ei astfel încât cronicarul domniei Majestății Voastre să poată pomeni în însemnările sale de „Transsylvania Felix“.

Să trăiți SIRE!
Să trăiască Maria Sa Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia!
Să trăiască Augusta Voastră Dinastie!

Înaltă distincție academică: titlul de Doctor Honoris Causa al Facultății de Litere.

Cuvintele de mulțumire sunt o banalitate, deci nu prin cuvinte, ci prin fapte, — Voi încerca a

mulțumi Universității Clujene pentru această cinste și pentru această bucurie ce Mi-o face astăzi. (Aplauze).

Este ceva simbolic poate că această decernare se petrece în acest an al Domnului, 1937, an ce însemnează pe răbojul vieții Mele un sfert de veac de muncă plină de credință întru ridicarea neamului Meu pe un teren care până atunci nu fusese apreciat de nimeni.

Astăzi tocmai, Universitatea Ardealului vine prin acest titlu de Doctor Honoris Causa să recunoască că această credință de acum 25 de ani și-a dat roadele voite.

Nu pot zice că a fost o muncă lipsită de piedici. Am avut de luptat cu multe nepriceperi și am fost frânat de multe suferințe.

adevărata educațiune sufletești, făcută în aer liber prin cercetășie, — am ajuns în urma călătoriei Mele împrejurul lumii, la punctul decisiv prin înființarea Fundației „Principele Carol“.

De acolo s'a dezvoltat din ce în ce mai mult credința că salvarea neamului nostru atârna de felul cum vom desvolta în mod mai sănătos satul și pătura țărănească. Fundația Mea s'a dus către acest element atât de sănătos al românismului, nu ca să-i ceară ceva, ci ca să i dea. N'a fost în această operă vreodată idee preconceptă. Țăranul Fundației nu este un țăran pe care voim a-l ajuta; este un țăran căruia îi dăruim sufletul și munca noastră.

(Aplauze).
Folosesele ce le tragem de aci sunt totuși mari, dar nevăzute, este puțința de a cunoaște sufletul acestei țări: este puțința de a ne adăpa la adevăratul izvor al celui mai curat naționalism. Cercetând de aproape sufletul și nevoile tăpei țării, cercetezi și pricepi adevăratul românism. Și ce nesecate comori sufletești culegi prin acest contact!

Am învățat să cunosc un țăran decât acela din cărți: un țăran pe care numai două ele-

Dar credința pe care am pus-o acum 25 de ani în opera de ridicare a tineretului a fost îmboldul care Ma mână pe Mine și pe colaboratorii Mei, la victorie. S'a adevărit încă odată învățătura Sfintei Scripturi „Crede și vei birui.“

(Aplauze)

Desigur nu din prima zi am găsit calea pe care pășesc astăzi pentru ridicarea culturală a neamului. Au fost anii de ucenicie; au fost apoi anii de cercetare a tineretului — rână ce astăzi am găsit calea cea adevărată. La 40 de ani trecuți, calc pe ea cu același avânt tineresc, cu aceeași credință în izbândă, ca la vârsta de 19 ani. (Aplauze prelungite).

Pornit dela nevoia de a da un îmbold sporturilor, deci sănătății fizice a tineretului, trecând pe urmă la planul mai înalt al unei

rolul omului de știință este tocmai de a alambica din acest suflet elixirul ce dă vieții noastre intelectuale specificul românesc. (Aplauze puternice.)

Și această operă am încercat să o fac prin Fundația Mea pentru Literatură și Artă și prin colaborarea Fundațiilor în Uniune.

Vreau să ridic și să incurajez orice operă de valoare produsă de o minte românească. Dar cer mai înainte de toate ca această operă să fie serioasă și să aducă un aport real ramurii de cultură căreia îi aparține.

Cultura nu este un lucru de sine stătător; este un element de căpetenie în sinteza puterii și dreptului la viață al unui neam. Ea este partea nepieritoare a patrimoniului național, care dă dreptul unui popor de a supraviețui eternității. (Aplauze puternice)

Iată de ce cu atâta dragoste și cu atâta râvnă M'am înhamat la această operă, căci nu pot concepe ca neamul Meu să nu fie nepieritor „în ale lumii ginte mari“.

Operile mari sunt produsul unor genii, dar geniile nu se produc decât în rase care au voința hotărâtoare colectivă de a birui pe calea cea largă a civilizațiilor eterne. Această voință colectivă însă nu se poate crea decât prin creșterea progresivă și solidă a generațiilor ce se urmează. Iată deci, în acest cadru al dezvoltării culturale naționale, rolul străjăriei.

Precum ați văzut, un sfert de veac am urmat, fără șovăire, această operă, care pe zi ce trece s'a întărit și s'a cristalizat — și acum, pricepută de toți și cu sprijinul moral al iubitorilor de neam, va putea pași pe calea ce i-a fost trasată pentru întărirea și ridicarea sufletului acestui neam.

Domnule Rector,
Domnilor,
Adânc mișcat de gestul Universității Regele Ferdinand I, îmi reînnoesc, drept mulțumire, făgăduiala de a pași, cu și mai multă energie și râvnă, pe această cale de dezvoltare a culturii românești.

(Aplauze puternice. Urale. Ovațiuni prelungite).

(continuare din pag. 2-a)

Toastul M. S. Regelui

La cuvintele d-lui Coșoiu, a răspuns Suveranul, spunând următoarele:

Domnule Primar!

Pentru Mine este o mare bucurie de a fi primit din nou în acest frumos oraș. Și este pentru Mine o bucurie, că Aradul se menține în rândul orașelor principale ale țării. Datoria dumneavoastră, a celor ce sunteți în capul municipiului Arad, este ca acest oraș, cu un trecut atât de frumos, să-l faceți să prospereze și să înflorească.

Vă rog să fiți interpretul Meu pe lângă poporul Aradului, care a manifestat atât de spontan pentru Mine, căruia îi mulțumesc calduros.

În aceste gânduri, ridic păharul în sănătatea populației Aradului. Să trăiască Aradul!
După băchet, Suveranul s'a retras în vagonul regal și puțin mai târziu a plecat la Socodor, unde a avut loc o vânătoare de țapi pe domeniul regal.

Creditul meșteșugăresc

Până nu de mult, condițiile istorice au fost foarte vitrege cu poporul român, care, închegat târziu, când alte neamuri ajunseseră la un grad de civilizație destul de înaintat, a fost nevoit să se dirijeze după sugestiile venite din țările străine, mai civilizate, care dându-și seama de starea de lucruri dela noi au căutat să speculeze situația, creindu-și o bună și sigură sursă de venituri din bogăția țării noastre.

La un moment dat pământul nostru a fost înțesat de străini veniți fiecare să se indelețni cească cu un anumit meșteșug. Creindu-se un organism parazit, organism care acaparase toate sursele de venituri, era natural că până la un timp poporul român, ai cărui vechi conducători se interesau prea puțin de starea lui, să fie ținut multă vreme în întuneric.

Reformele ce au urmat au putut, cu multă greutate, să îndrumeze poporul spre a se manifesta în ritmul celorlalte națiuni civilizate.

Astăzi, românii treziți la realitate, caută să-și realizeze comandamentele naționale. Un suflu de regenerare s'a abătut asupra tuturor activităților și actualii guvernanți considerând ca

primă a lor datorie îndeplinirea acestor comandamente, au căutat ca pe lângă sfaturile și îndrumările date meseriașilor români să le vină în ajutor și materiacește.

Încercările de ridicare și protejire a muncii și meșteșugarului român, încecări timide și sporadice la început, s'au accentuat în ultima vreme și au trecut în realizări concrete de ajutorare a meșteșugarilor, prin instituirea unui credit meșteșugăresc, care să pună la îndemâna meșteșugarului român mijloacele materiale de cari era atât de lipsit.

Prin această înfăptuire, guvernul liberal a realizat încă unul din marile desiderate ale poporului român, acela de a se naționaliza munca și producția românească.

Prin instituirea creditului meșteșugăresc s'a dat posibilitate meșteșugarilor români harnici, pricepuți și economi să-și deschidă ateliere și să-și desvolte spre a se ajunge la deplina prosperare a meșteșugului românesc, întărirea muncii naționale, a economiilor particulare, cu un cuvânt a statului român G.

D. Milan Hodza la București

Președintele Consiliului de Miniștri al Cehoslovaciei a fost oaspele Capitalei noastre, în zilele de Marți și Miercuri.

D. Milan Hodza a fost primit în audiență de M. S. Regele Carol al II-lea, fiind reținut la dejun dimpreună cu d. Gh. Tătărescu președintele Consiliului de Miniștri român.

După amiază a avut loc o conferință la Ministerul de Externe, la care au luat parte D. Milan Hodza, Gh. Tătărescu și Victor Antonescu ministrul Afacerilor Străine al României.

În afară de chestiuni de politică internațională și de politică ce privește direct cele două țări, s'a fixat programul convorbirilor ce vor avea loc pe Dunăre cu D. Stoiadinovici și s'au discutat chestiuni în legătură cu înarmarea țării noastre.

Seara, D. Gh. Tătărescu a oferit alesului oaspe un dineu urmat de o mare recepție la Cercul Militar.

Miercuri au continuat la ministerul de externe conversațiile româno-cehoslovace.

D. Milan Hodza a avut în cursul zilei de Miercuri întrevederi cu d. nii Al. Vaida-Voevod, Ion Mihalache și Rudolf Brandsch și a primit pe membrii coloniei cehoslovace.

La ministerul de externe d. Victor Antonescu a oferit la prânz un dejun în cinstea oaspeului.

După dineul și recepția care

au avut loc la legația cehoslovacă, d. nii Milan Hodza, Gh. Tătărescu și Victor Antonescu au plecat cu vaporul în spre Cladova unde se vor întâlni cu d. Stoiadinovici premierul jugoslav.

Exerciții demonstrative de apărare pasivă la Arad

Marți după amiază la orele 4.30 s'au făcut în gara Arad mari exerciții demonstrative de apărare pasivă. Programul exercițiilor s'a împărțit în două faze: un exercițiu de zi și unul de noapte.

La un moment dat, semnalându-se apariția unei escadrile de avioane inamice, sirenele au dat alarma. După aceasta s'au instalat echipele de veghe. Toate garniturile de trenuri și locomotive cari se aflau pe linii s'au împrăștiat cu o repeziune uimitoare. Personalul s'a ascuns în adăposturi. S'a scos apoi de pe linie un tren de muniții și s'a primit un tren militar.

După aceste pregătiri, s'a declanșat un puternic bombardament — reprezentat cu ajutorul petardelor puse între linii. Într-o acțiune antiaeriană mitralierele, adăpostite pe teritoriul gării.

Se semnalează apoi încetarea alarmei. Personalul ese din adăposturi și se reia circulația normală. Între timp pompierii stingeau un incendiu, provocat cu ocazia bombardamentului. Cer-

cețaii de gaze limitează și semnalează terenul intact cu yperită. Urmează prezentarea vagonului de gaze și se fac exerciții demonstrative cu trecerea prin camera de gaze a vagonului special.

Între timp, declarându-se un incendiu într-o aripă exterioară a gării se fac exerciții de stingerea incendiului și salvarea locatarilor din apartamentele incendiate.

A doua fază a exercițiilor s'a făcut noaptea. El a început la orele 9.45. Deasemenea s'a dat alarma, s'au sîns luminile în gară, și paralel cu aceasta pe întreg teritoriul orașului.

S'au făcut aceleași exerciții de pază, de adăpostire a personalului ca și în timpul zilei. A urmat apoi bombardamentul aerian și acțiunea antiaeriană cu mitralierele.

La aceste exerciții a asistat un numeros public. Meritul revine d. lui președinte al comisiei locale de apărare pasivă, inginer șef, director de exploatare, Dinu Emil și delegatul Marei Uniuni Stat Major pe lângă Grupul 5 Inspecții Timișoara, d. maior Vian Dumitru.

Săptămâna

D. prof. Manolescu la Arad

Duminecă d. prof. Manolescu consfătuire a fruntașilor acestei organizații, ținută Duminecă a partidului național liberal, a fost la Arad pentru a prezida o

organizațiunii, ținută Duminecă înainte de amiază în localul clubului partidului.

Prețuri maxime în stațiunile balneare și climaterice

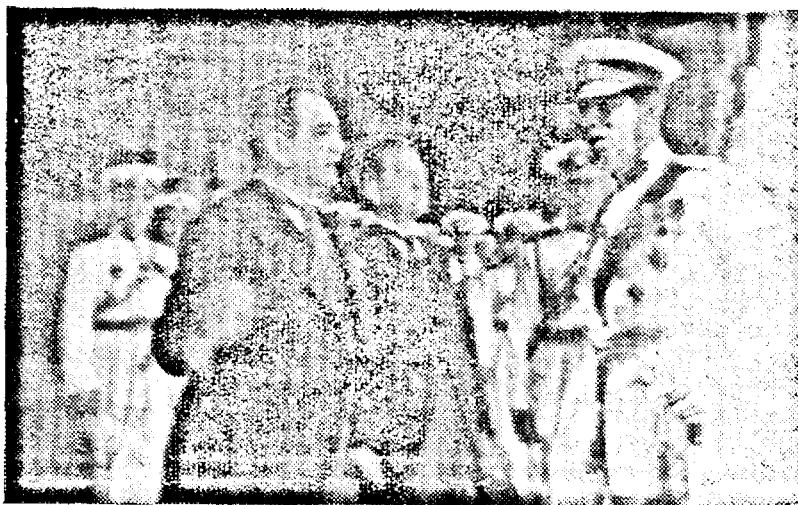
— Oliciul de turism a dat dispoziții oficiilor locale să fixeze până în zece zile limita de prețuri la hoteluri și pensiuni și vile din stațiunile climaterice.

Prețurile vor fi afișate. Celor ce nu se vor conforma li se vor

inchide localurile. Este o măsură menită nu numai să dea posibilitate și cetățenilor cu pungi mai modeste să se recreeze, ci și să atragă mai mulți vizitatori străini.

Partidul liberal face o singură promisiune pentru alegeri:

Va continua să muncească

D. Dr. Ion Groza prefectul județului prezintă Suverenului notabilitățile arădane.

M. S. Regina Ioana

a Bulgariei a născut un fiu

M. S. Regina Ioana a Bulgariei a dat naștere unui fiu. Saverana Bulgariei și Prințipe se bucură de o perfectă sănătate.

Semnăturile sunt amenințate de secetă

Conform înștiințărilor soarelui Ministerul de Agricultură, a cauzat pagube mari, în special în Moldova, Basarabia și B.

vina precum și în județele B și Ialomița. Din pricina lipsei ploaie grăul și secara s'au secat de vreme.

Ministerul de Agricultură reciază pagubele cam la douăzeci de procente din total.

Rapița de producție satisface toare, iar orzul semănat în luna mai se poate secera deja.

Semnăturile din primăvară însă au mult de suferit din cauza căldurii usate.

Porumbul semănat în toamna mai reoistă la secetă.

Situațiunea pășunilor este îngrijorătoare.

Orarul de vară al magazinelor

Ministerul muncii a dat o decizie prin care s'a aprobat ca în intervalul dela 15 Iunie până la 15 Septembrie, stabilimentele comerciale din întreaga țară să fie închise între orele 13—16, iar seara să închidă la ora 20, în toate zilele de lucru inclusiv ajunul Duminicilor și sărbătorilor legale.

În localitățile unde clima și interesele locale o cer și urde un acord între patron și salariați, inspectoratele muncii vor inter-

veni pe lângă autoritățile administrative și polițienești să ia măsurile necesare pentru menținerea orarului de lucru din anulul și în sezonul de vacanță.

Dispozițiunile acestei decizii privesc comnnele rurale.

Magazinele alimentare vor fi închise între orele 13 jum. și seara la ora 20, iar zeriile vor fi închise între orele 13-15, seara la ora 20, ajunul Duminicilor și sărbătorilor legale la ora 23.

Acțiunea Camerei de Muncă pentru odihna ucenicilor lipsiți de mijloace

Ca și anul trecut, Camera de Muncă va trimite ucenicii și ucenicele lipsite de mijloace, în vilegiatură, la băile Moneasa.

Deci, în sezonul acestui an tinerii vilegiaturisti, vor fi trimiși la Moneasa în două serii, pentru odihnă.

Data alegerilor pentru consiliul județului Arad, este:

11 Iulie

În „Românul“

din 8 Iunie a apărut un articol care ne vizează.

Fiindcă ne-a fost arătat de ce gazeta noastră era apăsătoare, vom răspunde în următoarea ediție, întrebării de ce pune în acel articol.

Votați lista oamenilor cari au muncit și vor munci pentru binele vostru!